

Raadsvoorstel

Onderwerp: visie Noordzeekanaalgebied 2040

Datum raadsvergadering	4 juli 2013	Portefeuillehouder(s)	A. Verkaik A. Baerveldt W. Westerman
Registratienummer		Ambtenaar	EZRW/ J. Joosten
Datum carrousel	13 juni 2013	Telefoon	0255 567435
Raadsbesluit nr.		E-mailadres	jjooosten@Velsen.nl

Voorgesteld raadsbesluit

Wij stellen u voor de Visie Noordzeekanaalgebied 2040 vast te stellen en in te stemmen de uitgangspunten en afspraken, opgenomen in het na volgende rompbesluit:

- i. Vanuit het perspectief van het versterken van de internationale concurrentiepositie van de Metropoolregio Amsterdam zetten de Colleges in op het Noordzeekanaalgebied als economische motor voor de metropoolregio Amsterdam en een duurzame ontwikkeling van die motor;
- ii. Eerst intensiveren van het huidige bestaande havenareaal gericht op een overslaggroei tot 125 miljoen ton. Eerst intensiveren van wonen en werken in de bestaande stad. Pas na intensivering van bestaand havenareaal wordt aanspraak gemaakt op havenuitbreiding in andere (groen) gebieden. Uitgangspunt is een duurzame economische groei, waarbij (in de havens) transities mogelijk gemaakt worden gericht op duurzame energie.
- iii. Aanpassing van de geluidcontouren van 50 dB(A) rond de gezoneerde industrieterreinen Westpoort (zie kaart pagina 40/41 van de visie) en Hoogtij, zodat:
 - doorgroei van havenoverslag mogelijk is van 95 miljoen naar 125 miljoen ton (conform Amsterdamse Havenvisie 2008-2020) en groei bij Hoogtij;
 - extra woningen mogelijk zijn in de Sloterdijken, Hembrugterrein en (met name de noordkant van de) Achtersluispolder. Aan de gemeenteraad van Amsterdam wordt voorgesteld de terreinen Sloterdijk en Sloterdijk-I te onttrekken aan het gezoneerde industrieterrein Westpoort.
- iv. De fijnstofbelasting in de IJmond te verminderen en de luchtkwaliteit te verbeteren.
- v. Transformatie van havenareaal naar gemengd woon-werkgebied, op de in de visie aangegeven locaties (zie kaart bladzij 24-25), op termijn mogelijk te maken. Hierbij wordt uitgegaan van een geleidelijke ontwikkeling, passend bij de ontwikkelingen in de economie, woningmarkt en de bedrijven die het aangaat. Doelstelling in het kader van MIRT Zaan/IJ is om minimaal 30.000 woningen te realiseren.
- vi. De ontwikkeling in de energiesector wordt nauwgezet gevolgd. Gemonitord wordt of in de toekomst door gebruik van nieuwe technologieën de (ruimte en milieu-) belasting van de kolen op- en overslag kan worden verminderd.

vii. Intensivering en kwaliteitsverbetering van het bestaande landschap-, natuur- en recreatiegebieden in de regio. Dit geldt met name voor de Wijkermeerpolder en Spaarnwoude, de Tuinen van West en de Brettenzone, alsmede voor natuur, agrarische en recreatieve mogelijkheden langs oevers. Daar waar mogelijk streven naar de menging van groen met overige functies in het gebied. De bereikbaarheid van de recreatiegebieden wordt verbeterd door investeringen in recreatieve routes, onder andere langs het Noordzeekanaal ter hoogte van Spaarnwoude. Leidend voor de invulling hiervan is de Visie 2040 groengebied Amsterdam-Haarlem.

viii. De Houtrakpolder deels (zoals is aangegeven op de kaart op bladzij 24-25, legenda-eenheid reservering uitbreiding havenareaal) aan te wijzen als te reserveren havengerelateerd-areaal voor een mogelijke toekomstige uitbreiding van de haven na 2020. De daadwerkelijke aanleg zal tijdig plaatsvinden, doch niet eerder dan nadat het huidige havenareaal in voldoende mate is geïntensiveerd en overeenstemming is bereikt over tijdige realisatie van compenserende maatregelen. Uitgangspunt is dat als de Houtrakpolder wordt ingezet voor uitbreiding van havenareaal, de milieuoverlast van te vestigen bedrijven vanzelfsprekend zo veel mogelijk zal worden beperkt.

Alvorens het besluit tot de daadwerkelijke aanleg van een haven in de Houtrakpolder wordt genomen, wordt een voorstel hiertoe via een breed samengestelde stuurgroep voorgelegd aan de betrokken bestuurscolleges in het NZKG. De besluitvorming hierover zal tijdig plaatsvinden zodat er voldoende tijd beschikbaar is voor een zorgvuldige onderzoeksfase en het doorlopen van een planologische procedure, voordat de aanleg gestart zal worden.

ix. Als het huidige havenareaal voldoende is geïntensiveerd en door de betreffende bestuurscolleges in het NZKG het besluit is genomen om de reservering van de Houtrakpolder om te zetten in de daadwerkelijke aanleg van een havenbekken, dan is het havenareaal ook beschikbaar voor haven gerelateerde bedrijven uit de regio met verplaatsings- en of uitbreidingswensen.

x. In het deel van de Houtrakpolder waarin mogelijk uitbreiding van het havenareaal plaats vindt, kan sprake zijn van tijdelijke invulling van natuur- en recreatiegebieden of de tijdelijke realisatie van agrarische functies (zie kaart blz 24-25, legenda-eenheid reservering uitbreiding havenareaal).

xi. Gezamenlijke zorg dragen voor het onafhankelijk monitoren:

- a. van de werkelijke behoefte (inclusief prognoses) op het gebied van benodigde uitbreiding van het havenareaal;
- b. van de werkelijke woningbehoefte (inclusief prognoses);
- c. van de intensiveringgraad binnen het havenareaal, zo veel mogelijk gebruik makend van bestaande monitors (zoals Havenmonitor, ZaanIJ monitor, Plabeka).

xii. De regionale samenwerking rondom het Noordzeekanaalgebied verder uit te werken rondom de uitvoering van de Bestuurlijke Agenda Noordzeekanaalgebied

GEMEENTE VELSEN

2040. Deze uitwerking zal in het najaar van 2013 plaats vinden. De besluitvorming daarover zal in het begin van 2014 plaats vinden.

Samenvatting

De bestuurscolleges betrokken bij het Noordzeekanaalgebied, bestaande uit de gemeenten Amsterdam, Beverwijk, Haarlemmerliede & Spaarnwoude, Velsen en Zaanstad, de provincie Noord-Holland en de ministeries van I&M en BZK, bieden raden en staten de Visie Noordzeekanaalgebied 2040 ter vaststelling aan. Bij de visie is een zgn. rompbesluit gevoegd, waarin de belangrijkste beslispunten zijn samengebracht. De vaststelling van de visie vormt een cruciaal beslismoment in het visietraject. Het rompbesluit vormt het richtsnoer voor toekomstig beleid in het Noordzeekanaalgebied en is de leidraad voor de samenwerking die in de 2e helft van dit jaar wordt uitgewerkt in een bestuurlijke Agenda Noordzeekanaalgebied 2040.

Aanleiding

De aanleiding om te komen tot één gedeelde visie op de toekomst van het Noordzeekanaalgebied vormt de vaststelling dat sprake is van verschillende en uiteenlopende ambities in onze regio's die niet altijd samengaan en ook op fysieke of milieugrenzen stuiten. Om de kansen die zich voor de regio aandienen te kunnen benutten, zullen er soms keuzes moeten worden gemaakt. De betrokken bestuurscolleges willen daarom toe naar een gedeelde visie op de toekomst van de regio die het nodige houvast biedt om dilemma's, die bij de keuzes aan de orde zijn, te plaatsen in de context van de metropoolregio Amsterdam en van het Nederlandse havennetwerk.

Programma

1 en 9

Kader

Visie op Velsen 2025 Kennisrijk Werken / Strategische Agenda 2013-2016

Beoogd doel en effect van het besluit

Het doel van het visietraject is een gedeelde en gedragen ruimtelijk-economische visie op de toekomst van het Noordzeekanaalgebied, waarop vervolgens een uitvoeringsagenda kan worden geënt. De inzet is versterking van de internationale concurrentiepositie van het Noordzeekanaalgebied, als deel van de metropoolregio Amsterdam en van het Nederlandse havennetwerk.

Directe maatschappelijke consequenties

N.v.t.

Argumenten

Wij geven u hierbij graag een toelichting op onze inzet in dit traject, de kernpunten in de discussie, en het resultaat, opgenomen in het rompbesluit en in de visie, die nu ter vaststelling aan de raden en staten wordt aangeboden.

Inzet van het college

- Vanuit de Visie op Velsen 2025 'Kennisrijk Werken' zetten wij in op
 - ruimte geven en stimuleren van hightech industrie (high tech materials, offshore, wind- en getijdenenergie, duurzame visserij) en de daarmee verbonden logistieke activiteiten;
 - een slimme kusthaven, die past bij de hightech industrie en bij de metropoolregio (kustvaart, ferry en cruisevaart);
 - versterken van het stedelijk wonen in IJmuiden, van de kustrecreatie en van Spaarnwoude als metropolitaan landschapspark.

Onze visie ligt op deze punten in lijn met de toekomstagenda van de metropoolregio die - met de inzet op topsectoren, slimme havens (lucht en zee) en een wervend woonmilieu - ondernemers, bewoners en bezoekers wil blijven aantrekken.

- Vanuit onze visie denkend, vinden wij dat de Visie Noordzeekanaalgebied 2040 moet inzetten op een slimme, duurzame en compacte haven (de stip op de horizon).
 - Voor zo'n haven zijn toegevoegde waarde en banen, innovatie en onderscheidend vermogen belangrijke drijfveren, die in het vestigingsbeleid tot uitdrukking komen. In zo'n haven passen dus geen laagwaardige, veel ruimte vragende havenactiviteiten (zoals de kolentrafiek).

GEMEENTE VELSEN

- Zo'n haven past bij de metropoolregio en het Nederlandse havennetwerk (waarbij Rotterdam in de grootschalige internationale goederenstromen een dominante rol speelt).
- Zo'n type haven doet recht aan de verschillende ambities die in de regio leven, speelt in op de bijzondere kwaliteiten van het gebied en op de schaarste aan fysieke en milieuruimte.

- Wij zien dat transformatie van verouderde havengebieden naar nieuwe stedelijk woon/werkgebied de aantrekkingskracht van de metropoolregio kan versterken. Wij verzetten ons ook niet tegen transformatie van IJ-oevers van havengebied naar stedelijk woon/werkgebied, maar wij vinden wel dat de daarvoor noodzakelijke herplaatsing van gevestigde havengebonden bedrijven binnen het bestaande havengebied moet plaats vinden. Wij verzetten ons daarom tegen het idee dat daartoe de Houtrakpolder als havengebied ontwikkeld zou moeten worden. Als Amsterdam binnen het bestaande havengebied ruimte wil creëren voor herplaatsing van havengebonden bedrijven vanuit hun huidige locatie aan de Coen- en Vlothaven, ligt beperking van laagwaardige, veel (fysieke en milieu)ruimte vragende havenactiviteiten – zoals de kolentrafiek – als eerste voor de hand.

- Een slimme, duurzame en compacte haven vraagt ook om voldoende ruimteperspectief voor toekomstige ontwikkelingen. Met intensivering van het ruimtegebruik in het bestaande havenareaal - en na beperking van de kolentrafiek - bieden Westpoort, Hoogtij, Grote Hout, de IJmondhaven en de nieuwe Averijhaven voldoende en interessante vestigingsmogelijkheden in het Noordzeekanaalgebied. We kunnen en willen echter niet uitsluiten dat ook een slimme, duurzame en compacte haven – zonder laagwaardige, veel ruimte vragende havenactiviteiten – in de verdere toekomst meer ruimte dan het bestaande areaal zal vragen. De economische ontwikkeling is te ongewis en de kansen om op nieuwe ontwikkelingen - zoals bijv. offshore - in te spelen te interessant om die mogelijkheid uit te sluiten. Wij vinden wel dat we als regio strikte voorwaarden moeten verbinden aan een reservering en evt. toekomstige transformatie van de Houtrakpolder naar havengebied:
 - dat een actief en selectief beleid is ingezet, waarbij laagwaardige, veel (fysiek en milieu)ruimte vragende havenactiviteiten worden verminderd resp. op termijn worden beëindigd;
 - dat de mogelijkheden tot intensivering van het bestaande havenareaal zijn uitgeput, en
 - dat passende compensatie voor het verlies aan recreatiegebied is gevonden.

Gedeeld vertrekpunt in de bestuurscolleges

De bestuurscolleges zien het Noordzeekanaalgebied (NZKG) als een van de economische motoren van de metropoolregio Amsterdam en de haven als een belangrijke logistiek knooppunt in Noordwest Europa. Het is een gedeelde ambitie om het NZKG te blijven ontwikkelen als aantrekkelijke vestigingsplaats voor haven en industrie en het bedrijfsleven daartoe de ruimte te bieden. De Noordzeekanaalregio oefent een bijzondere aantrekkingskracht op ondernemers, op bewoners en op bezoekers. De bestuurders beschouwen het als een belangrijke opgave om een goede balans te vinden tussen de verschillende wensen en ambities op het vlak van wonen, werken en recreatie.

Kernpunten van de discussie

De afgelopen maanden heeft de discussie zich geconcentreerd op:

- het toekomstprofiel van het Noordzeekanaalgebied, in het bijzonder de positie en het profiel van de Amsterdamse haven daarin,
- de transformatie van de Coen- en Vlothaven naar stedelijk woon/werklocatie,
- de reservering van (een deel van) de Houtrakpolder als potentieel toekomstige havenlocatie, en
- de verdichting- en inrichtingsbeleid voor het havenareaal, juist in relatie tot de eventuele transformatie en eventuele toekomstige uitbreiding.

De discussie heeft zich de afgelopen weken toegespitst op de keuze van de Houtrakpolder, als reservering voor een eventuele toekomstige havenuitbreiding, op de mogelijke transformatie-op-termijn van het Coen- en Vlothavengebied, ook in relatie tot het toekomstprofiel van de haven, in het bijzonder op de door ons gewenste vermindering van laagwaardige, veel (fysiek en milieu)ruimte vragende havenactiviteiten – zoals de kolentrafiek – ten gunste van hoogwaardiger activiteiten.

Toelichting op het rompbesluit

Bij de discussies is scherp voor het voetlicht gekomen dat het samenbrengen van de verschillende ambities op het vlak van wonen, werken en recreatie complexe vraagstukken met zich meebrengt. Het proces van besluitvorming, van het wikken en wegen van mogelijke keuzes, heeft dan ook tijd genomen.

GEMEENTE VELSEN

De partners in de stuurgroep zijn tot de slotsom gekomen dat niet alle wensen en ambities van de verschillende partners gehonoreerd kunnen worden. Het rompbesluit vormt daarvan de neerslag.

Al met al denken wij dat de voorliggende visie en het rompbesluit een bruikbare richtsnoer vormen voor de toekomst van het Noordzeekanaalgebied en een belangrijke leidraad zijn voor de samenwerking die - na de bespreking en de besluitvorming in raden en staten - vorm gaat krijgen in een bestuurlijke Agenda Noordzeekanaalgebied 2040.

Die agenda zal via de colleges ter consultatie aan raden en staten worden voorgelegd. Jaarlijks zal een breed samengestelde stuurgroep rapporteren over de voortgang en ook die zal via de colleges aan raden en staten worden voorgelegd.

Inspraak, participatie etc.

Tussen de startconferentie van het visietraject op 15 oktober 2012 te IJmuiden, tot en met de raden- en statenconferentie van 24 april 2013 te Zaandam, zijn in drie fasen werkateliers georganiseerd, waaraan vanuit het bedrijfsleven, bewoners, maatschappelijke organisaties (met name vanuit de domeinen natuur en milieu) en vanuit raden en staten is deelgenomen. Een samenvatting van de werkateliers is als bijlage bij de stukken gevoegd.

Alternatieven

Niet alle Velsense punten zijn volledig in de visie en het rompbesluit gehonoreerd.

Het alternatief voor vaststelling van de visie resp. instemming met het rompbesluit is dat de raad kenbaar maakt dat hij pas kan instemmen nadat de andere partners Velsen op een of meer punten – zie onder argumentatie – nader tegemoet zijn gekomen.

Risico's

N.v.t.

Financiële consequenties

De inzet van ambtelijke en bestuurlijke zijde in het vervolgtraject komt aan de orde in de Agenda Noordzeekanaalgebied 2040 die in het najaar van 2013 vorm zal krijgen (zie onder uitvoering besluit).

Uitvoering van besluit

Het rompbesluit is leidraad voor de samenwerking die - na de bespreking en de besluitvorming in raden en staten - vorm zal krijgen in een bestuurlijke Agenda Noordzeekanaalgebied 2040.

Die agenda zal via de bestuurscolleges ter consultatie aan raden en staten worden voorgelegd.

Jaarlijks zal een stuurgroep rapporteren over de voortgang, en ook die zal via de bestuurscolleges aan raden en staten worden voorgelegd.

Bijlagen – onderdeel uitmakend van het besluit

Visie Noordzeekanaalgebied 2040; duurzame ontwikkeling van een economische motor

Visie Noordzeekanaalgebied 2040; samenvatting

Rombesluit – volledige tekst incl. toelichting bij de uitwerking van punten iii en v.

Achterliggende stukken – relevante aanvullende of historische informatie

Aanbiedingsbrief CdK

Verslag werkateliers / omgevingsparticipatie

Betekenis, positie en toekomst havens MRA / Decisio, februari 2013

Burgemeester en wethouders van Velsen

De secretaris, De burgemeester,

D. Emmer F.M. Weerwind

